



Universitat de Lleida

GUÍA DOCENTE  
**CONTABILIDAD Y FINANZAS**

Coordinación: Laura Sánchez Pulido

Año académico 2013-14

## Información general de la asignatura

<b>Denominación</b>	CONTABILIDAD Y FINANZAS
<b>Código</b>	102612
<b>Semestre de impartición</b>	1r Q Avaluació Continuada
<b>Carácter</b>	Obligatòria
<b>Número de créditos ECTS</b>	6
<b>Créditos teóricos</b>	0
<b>Créditos prácticos</b>	0
<b>Coordinación</b>	Laura Sánchez Pulido
<b>Departamento/s</b>	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
<b>Distribución carga docente entre la clase presencial y el trabajo autónomo del estudiante</b>	60h presenciales (40%) 90h trabajo autónomo (60%)
<b>Información importante sobre tratamiento de datos</b>	Consulte <a href="#">este enlace</a> para obtener más información.
<b>Idioma/es de impartición</b>	Catalan
<b>Distribución de créditos</b>	Laura Sánchez Pulido 6
<b>Horario de tutoría/lugar</b>	Martes de 11:30- 13:30 i de 16h-18h Miércoles 11:30-13:30h  Despacho 1.10 FDE

Laura Sánchez Pulido

## Información complementaria de la asignatura

### Recomendaciones

Se recomienda la asistencia regular a clase y el trabajo continuado. Para ello, deberán realizarse todos y cada uno de los casos prácticos propuestos, con el objetivo último de consolidar los contenidos y adquirir las competencias de la asignatura.

### Asignatura/materia en el conjunto del plan de estudios

La contabilidad es una ciencia económica que utilizando una metodología específica, identifica, interpreta, valora y registra los hechos económicos, elaborando y comunicando información periódica a los usuarios, que puede ser analizada para conocer la situación y posible evolución de la entidad. En esta asignatura se darán a conocer los fundamentos de la contabilidad de la empresa turística, la metodología básica, el proceso contable, la aplicación del proceso a ejercicios anuales y la elaboración de estados financieros. También se estudiará la normativa contable básica, así como su interpretación, valoración y registro. El Plan de Estudios prepara al alumnado para lograr las competencias necesarias para dirigir empresas turísticas. En el aspecto económico, el titulado tendrá que tomar decisiones para las que necesitará ser competente en la comprensión e interpretación de la información financiera, información que se desarrolla en términos contables. Por todo esto, se trata de una asignatura transversal que capacitará al alumnado en la práctica y terminología contable con el objetivo básico de que sea capaz de interpretar la información económico-financiera de una empresa.

## Objetivos académicos de la asignatura

Les capacitats que han d'aconseguir els alumnes/as com a conseqüència del procés d'ensenyament-aprenentatge són els següents:

- Conèixer els fonaments i finalitats de la comptabilitat com a ciència econòmica que utilitzant una metodologia concreta, registra els fets econòmics, elaborant i comunicant informació periòdica als usuaris.
- Estudiar la normativa comptable bàsica, així com la seva interpretació, valoració i registre, insistint especialment en les operacions relacionades amb el tràfic de l'empresa turística.
- Saber aplicar la normativa comptable bàsica.
- Conèixer la metodologia bàsica, el procés comptable i l'aplicació del procés a cicles comptables anuals.
- Ser capaç de comptabilitzar operacions habituals en l'empresa turística.
- Saber comptabilitzar totes les operacions de tancament d'un cicle comptable bàsic.
- Ser capaç de comprendre i interpretar la informació economicofinancera d'una empresa turística.

Veure apartat competències

## Competencias

### Competencias estratégicas de la Universidad de Lleida

- Dominio de las Tecnologías de la Información y la Comunicación.
- Corrección en la expresión oral y escrita

## Competencias específicas de la titulación

- Comprender los principios del turismo, su dimensión espacial, social, cultural, jurídica, política, laboral y económica.

### Objetivos

- Conocer las características, finalidades y los usuarios de la información financiera.

- Crear y dirigir una empresa de servicios turísticos atendiendo y respondiendo a los cambios del entorno en el que opera.

### Objetivos

- Conocer las características, finalidades y los usuarios de la información financiera. -Identificar los diferentes componentes del patrimonio y los resultados. -Saber utilizar de manera instrumental la normativa contable.

- Tomar decisiones de financiación y de inversión en empresas de servicios turísticos.

### Objetivos

- Conocer y saber interpretar los estados contables fundamentales y la terminología técnica asociada. -Ser capaz de contabilizar operaciones habituales en la empresa turística. -Saber realizar un ciclo contable básico.

## Competencias transversales de la titulación

- Capacidad de análisis y de síntesis.
- Ser capaz de trabajar y de aprender de forma autónoma y simultáneamente interactuar adecuadamente con los demás, cooperando y colaborando.

## Contenidos fundamentales de la asignatura

### TEMA 1: La contabilidad como sistema de información.

- 1.1. Concepto y objetivos de la contabilidad
- 1.2. Tipos de contabilidad
- 1.3. Usuarios de la Contabilidad
- 1.4. Funciones de la contabilidad

### TEMA 2: El Patrimonio empresarial y el Resultado.

- 1.1. Concepto de Patrimonio.
- 1.2. La estructura económica y la estructura financiera.
- 1.3. Las masas patrimoniales y el equilibrio del Balance.

- 1.4. El resultado y sus componentes.
- 1.5. La Cuenta de Pérdidas y Ganancias.

### **TEMA 3: La normalización contable y el Plan General de Contabilidad.**

- 1.1. La normalización contable en España.
- 1.2. El proceso de armonización contable en la Unión Europea.
- 1.3. El Plan General de Contabilidad.
  - 1.3.1. Estructura del PGC.
  - 1.3.2. El Marco Conceptual de la contabilidad.

### **TEMA 4: La metodología contable. Contabilización de operaciones básicas de la empresa turística.**

- 4.1. El hecho contable.
- 4.2. Las cuentas como instrumento contable. Tipos de cuentas.
- 4.3. Los asientos contables. La partida doble y las teorías del cargo y el abono.
- 4.4. Contabilización de compras y otros gastos de explotación.
- 4.5. Contabilización de ventas, prestación de servicios y otros ingresos de gestión.
- 4.6. Acreedores y deudores por operaciones comerciales.

### **TEMA 5: El ciclo contable.**

- 5.1. Etapas del ciclo contable.
- 5.2. El Balance inicial.
- 5.3. El asiento de apertura.
- 5.4. El libro mayor y el balance de comprobación.
- 5.5. Operaciones de regularización y cierre del ejercicio.
- 5.6. Elaboración de las cuentas anuales.

### **TEMA 6: Las inversiones a largo plazo en las empresas turísticas: El activo no corriente.**

- 6.1. Definición y composición del activo no corriente: inmovilizado intangible, material e inversiones inmobiliarias.
- 6.2. Adquisición de activos no corrientes.

- 6.3. La amortización de los activos no corrientes.
- 6.4. Venta y baja de los activos no corrientes.
- 6.5. Deterioro de valor.

## TEMA 7: El Impuesto sobre el Valor Añadido.

- 7.1. Introducción.
- 7.2. Contabilización del IVA en la adquisición de bienes y servicios.
- 7.3. Contabilización del IVA en la venta de bienes y servicios.
- 7.4. Liquidación del IVA a Hacienda Pública.

## TEMA 8: La financiación en las empresas turísticas.

- 8.1. Las fuentes de financiación de la empresa.
- 8.2. Contabilización de préstamos recibidos y pólizas de crédito.
- 8.3. El leasing o arrendamiento financiero.

## TEMA 9: El patrimonio Neto: Operaciones con socios y propietarios.

- 9.1. Composición del Patrimonio Neto: Capital, reservas y resultados.
- 9.2. Constitución de la empresa turística.
- 9.3. La distribución del resultado.

## Ejes metodológicos de la asignatura

La metodología emprada per al desenvolupament de l'assignatura consistirà en:

- El primer dia de classe, es procedirà a la **presentació de l'assignatura** als alumnes. En la presentació s'exposaran els objectius, continguts i la metodologia que se seguirà en el seu desenvolupament, així com les competències que hauran de desenvolupar els alumnes en acabar la mateixa. També es detallaran els instruments i criteris d'avaluació, així com el moment de la seva realització.
- En les **sessions presencials** es combinaran les classes teòriques i les classes pràctiques. Preferiblement, les sessions en Grup Gran, de més durada, es dedicaran a les classes teòriques i les sessions de Grup Mitjà, a les classes pràctiques. Encara que podran alternar-se, segons sigui convenient.
- En les sessions teòriques es realitzaran **classes magistrals** utilitzant **mètodes participatius**, intentant despertar l'interès i la capacitat de raonament de l'alumnat, tractant d'apropar la realitat de l'empresa a l'aula per promoure el coneixement per comprensió.

- Posteriorment, es procedirà a l'exposició dels continguts. Aquestes exposicions aniran acompanyades d'exemples pràctics en la pissarra, casos reals i recursos visuals (com a diapositives, anotacions en pdf o Word) per afavorir la comprensió d'allò que s'està explicant.
- En l'espai "Recursos" del **Campus Virtual** es deixarà el **material de suport** corresponent a cadascun dels temes. Aquest material estarà disponible abans de l'inici de cada tema, amb la finalitat de que els alumnes puguin portar-ho a classe imprès i faciliti el seguiment de les sessions.
- Les classes pràctiques es basaran en la resolució d'exercicis i casos pràctics. Es realitzaran activitats d'aprenentatge que incloguin treball autònom, activitats autorregulades, basades en casos i/o ambients reals, amb la finalitat d'apropar la realitat empresarial a l'aula.
- La metodologia s'orienta a la **participació activa de l'alumnat**. Per dotar a l'estudiant de la capacitat de resoldre les pràctiques fa falta que, des del principi, s'acostumi a resoldre-les per si mateix, i no a copiar les solucions directament. És per això, que en les classes de teoria es realitzarà una explicació dels conceptes bàsics de cada tema seguint el "material de suport" que els alumnes tindran publicat al Campus Virtual. Recolzant-se en els coneixements adquirits en la part teòrica, es desenvoluparà la classe pràctica. Proposant-se exercicis que els estudiants resoldran en classe o hauran de resoldre a casa, i que posteriorment seran corregits en classe o a través del Campus Virtual.
- Les **activitats d'avaluació** seran comentades en classe, normalment en la sessió posterior a la seva realització, ja que **l'avaluació ha de ser part del procés d'aprenentatge** i ha de servir per aprendre. L'avaluació ha de servir als alumnes per prendre consciència dels seus assoliments i manques i per millorar les seves competències.
- Els alumnes disposaran de **sis hores setmanals de tutoria** amb la professora, a les quals podran assistir sense necessitat d'hora prèvia. La tutoria servirà per orientar als estudiants en el seu procés formatiu, tant en aspectes acadèmics, actitudinals, personals o socials. En cas que algun alumne/a volgués realitzar tutoria fora de l'horari establert, haurà de posar-se en contacte amb la professora prèviament a través del correu intern per fixar dia i hora.
- Finalment, dir que la programació sempre ha de ser un **instrument flexible i obert**, per tant ha d'adaptar-se a les característiques diferencials de l'alumnat i al context en el qual ha d'aplicar-se a cada moment.

Plan de desarrollo de la asignatura

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1-8	Presentació de l'assignatura  Temes 1-2-3-4  Tema 5	Pautes a seguir i metodologia de l'assignatura.  Seguiment de les classes presencials. Estudi de casos Resolució d'exercicis.	30	Treball i comprensió dels recursos docents.  Resolució d'exercicis.	42
9	Avaluació	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent als temes 1 a 4.	2	Preparar la prova.	6
10 a 13	Tema 5 (continuació)  Temes 6 i 7	Seguiment de les classes presencials. Estudi de casos Resolució d'exercicis	16	Treball i comprensió dels recursos docents.  Resolució d'exercicis	18
14 en GG	Avaluació	Prova escrita de caràcter pràctic corresponent als temes 2-4-5-6 -7.	2	Preparar la prova.	6
14 en GM i 15 a 16	Temes 8 i 9	Seguiment de les classes presencials. Estudi de casos Resolució d'exercicis	8	Treball i comprensió dels recursos docents.  Resolució d'exercicis	12
17	Avaluació	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent a tots els temes. Síntesi. Temes 2 al 9	2	Preparar la prova.	6

(2)HTP = Hores de Treball Presencial

(3) HTNP = Hores de Treball No Presencial



## Sistema de evaluación

La següent taula mostra les activitats d'avaluació continuada que es pretenen aplicar, així com el moment en què es van a dur a terme. A continuació també s'exposen els criteris d'avaluació:

Temes	Dates (setmanes)	Activitats d'avaluació	O/V (1)	I/G (2)	%
Temes 1 a 4	Setmana 9 (setmana d'avaluació)	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent als temes 1 a 4 (P1)	O	I	21%
Temes 2- 4- 5-6 -7	Setmana 14 (en Grup Gran)	Prova escrita de caràcter pràctic (P2)	O	I	29%
Tots els temes.	Setmana 17 (setmana d'avaluació)	Prova escrita teòrica i pràctica corresponent a tots els temes (P3)	O	I	40%
Treball en grup	Durant el semestre.	Presentació de pràctiques de seguiment (PS)	O	G	10%
Tots els temes	<b>Setmana 19</b> <b>(setmana de recuperacions)</b>	<b>Recuperació de la prova 3</b> Prova escrita teòrica i pràctica corresponent a tots els temes.		I	40%

(1) Obligatòria/voluntària

(2) Individual / en Grup

### Criteris d'avaluació:

L'avaluació de l'assignatura serà **continuada** i es realitzarà a partir de **quatre activitats d'avaluació**, que es ponderaran segons l'indicat en la taula anterior.

Com a figura en la taula, es realitzaran tres proves escrites i quatre pràctiques de seguiment, que els alumnes hauran de lliurar en unes dates determinades i prèviament fixades per la professora.

Les **proves P1 i P3** es dividiran en dues parts. Una primera part que consistirà en un examen tipus test que inclourà continguts teòrics i pràctics. El tipus test constarà de 20 a 25 preguntes, amb quatre opcions de resposta i una única opció correcta. Les respostes errònies restaran el 25% de la puntuació d'una correcta. La segona part de la prova consistirà en la resolució de casos pràctics semblants als quals s'han treballat al llarg de l'assignatura.

La **P2** consistirà en un examen de caràcter pràctic, on es registrarà el cicle comptable complet d'una empresa turística.

Les proves d'avaluació continuada d'aquesta assignatura es realitzaran acumulant continguts i coneixements.

Per superar l'avaluació continuada s'haurà d'obtenir **una qualificació mínima ponderada de 5 punts sobre 10**. Els alumnes que no realitzin alguna de les activitats d'avaluació obligatòries obtindran una qualificació de "zero" en l'activitat i no podran recuperar-la. Per poder calcular la nota final de l'assignatura, serà necessari obtenir una qualificació **mínima de 4 punts** en la tercera prova d'avaluació P3 (prova de síntesi).

Es realitzarà una **prova de recuperació** de l'activitat d'avaluació **P3** (40%) – Prova escrita teòrica i pràctica

corresponent a tots els temes, a la qual podran presentar-se tots els estudiants que no hagin superat l'assignatura.

Els alumnes que hagin realitzat activitats d'avaluació que suposin **menys del 70%** de la qualificació global de l'assignatura, obtindran una qualificació final de "NO PRESENTAT".

En la resolució de les proves d'avaluació es valorarà:

- La correcta aplicació de la normativa comptable
- La identificació adequada dels diferents tipus de comptes.
- L'exactitud en els càlculs.
- El registre adequat de les operacions.
- La capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Correcta expressió escrita.

La resolució de les **pràctiques de seguiment (PS)** consistirà en la realització de quatre exercicis proposats, que els estudiants hauran de resoldre en un termini de temps determinat i presentar la solució segons les indicacions de la professora a través de l'espai "*activitats*" del *Campus Virtual*. No s'acceptarà el lliurament de cap pràctica fos del termini establert. Així mateix, els enunciats i posterior solució de cadascuna de les pràctiques, es publicaran a través del Campus Virtual.

Les pràctiques de seguiment es faran en **grups de dos o tres alumnes**. De les quatre pràctiques proposades al llarg del semestre, hauran de **lliurar-se un mínim de tres** perquè computin el total de la nota.

En la resolució de pràctiques es valorarà:

- El treball en equip.
- Bona organització i planificació del treball (no deixar-ho per a l'últim dia)
- Presentació adequada. Ordre, estructura i correcta expressió escrita.
- La correcta aplicació del procediment i de la normativa comptable.
- Correcta utilització dels diferents tipus de comptes.
- Exactitud en els càlculs.
- El registre adequat de les operacions.
- La capacitat d'interpretació de resultats, capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Utilització i domini de les TIC

## Bibliografía y recursos de información

### Recursos al Campus Virtual:

Las clases lectivas se complementan con el “material de soporte” de la asignatura que estará disponible en el espacio “Recursos” del Campus Virtual.

Este material incluye apuntes sintéticos de cada uno de los temas, ejercicios y casos prácticos debidamente solucionados y comentados que constituyen un material indispensable para completar el estudio de la materia conjuntamente con la bibliografía recomendada.

Estos recursos estarán disponibles en el Campus a medida que vaya avanzando la asignatura.

### Bibliografía:

- PLAN GENERAL DE CONTABILIDAD, Ed. McGraw-Hill (2008)
- JESUS OMEÑACA GARCIA, Contabilidad General, Ed. Deusto (2008)
- RAFAEL DOMINGO MARTÍNEZ CARRASCO, Manual de Contabilidad para empresas Turísticas, Ed. Tébar (2010)
- CALERO GARCIA (2007) Contabilidad de la empresa turística. McGraw-Hill
- ORIOL AMAT Y FERNANDO CAMPA, Contabilidad, Control de Gestión y Finanzas de Hoteles, Ed. Profit (2001)
- JOSÉ LUIS GALLIZO Y OTROS, Planificación Contable Española, Ed. Pirámide
- JOAN BAIGOL Y OTROS, Introducción a la información Financiera, Ed. Ediuoc